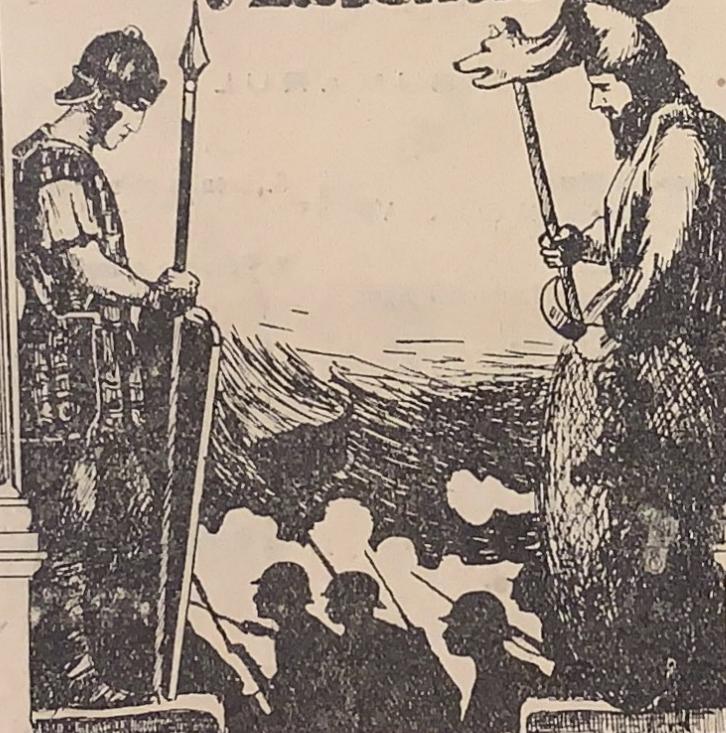

LICEUL
SPIR-HARET

ANUL
VI

N. RUL.
6

ULASTARUL

= REVISTĂ =
= LITERARĂ și ȘTIINȚIFICĂ =

VLASTARUL

REVISTA LICEULUI „SPIRU HARET”

APARE ODATĂ PE LUNĂ

COMITETUL DE ELEVI:

HÂRDĂU VIRGIL
JUVARA I.
MIHÁLCESCU STEFAN

POPP DINU
TEODORESCU VIRGIL
Clasa VII-a

Sub conducerea d-nilor profesori: director D. FOCĂ și GEORGE MARINESCU
Redacția și Administrația: Liceul „Spiru Haret” Sîr. Italiană, 31—București

ABONAMENTE: PE UN AN 120 LEI
A C E S T N U M Ā R 20 L E I

ANUL VI, No. 6

1930

SUMARUL:

1. Monopolul literar
Virgil Hârdău, cl. VII	6. Cronica științifică
A. Beldie
2. Mircea Eliade
Leibovici Zigu	7. Excursia clasei VII A
David, cl. VI A
C. Erbiceanu, cl. VI A
3. Dobrogeanu-Gherea
Leibovici Zigu	8. Serviciul medical
N. Călinescu
4. Drum spre sat
Zigu Leibovici	9. Educația fizică (Innotul)
Prof. P. Tanăsescu
5. O prinsoare (traducere)
Alexandrescu Dan, cl. IV A	10. Activitatea extra-scolară

Tipografia LUPA, din str. Vasile Lascăr, 24 (aproape de statuia C. A. Rosetti)
lucrează tot felul de imprimante cu prețuri absolut eftine.

Monopoliul literar

In viața socială a poporelor culte, literați sau scriitori în general, au un rol din ce în ce mai însemnat.

Acești plăsmuitori de forme și de idei nouă, ar fi constituiți după unii glorie, după alții, puterea și gloria națiunilor mari; rolul lor, în tot cizel, este necontestat. Pe o jocul firesc al acestui rol, scriitorii de valoare ajung să întrețină aspirațiunile națiunii întregi. El își spun cuvântul lor, când vor și unde vor; adică atunci și unde acel ce lauriu îi îndeamnă să se manifeste. În cazul cui își spun cuvântul, și în ce condiții, aceasta este o chestiune secundară; este chestiune de patron. În mod natural, își exprimă ori și cînd mai cu drag gândul într-o casa prietenosă, la un patron amabil.

Gândul, în primul rînd, și apoi locul are importanță. Dacă raportul sătăției, atunci nu poate fi vorba de un scriitor de valoare.

Patronagile literare sunt felute, după timp. Odată ele ni se prezintă ca saloaane literare; alta dată ca redacție; alta dată ca instituție de edură. Sub orice formă s-ar prezenta, rolul lor este același; ele intervin ca intermediari între public și scriitor. După numărul scriitorilor și după întinderea publicului, saloaanele se înlocuiesc cu biroul redacției, și biroul redacției cu biroul unei instituții de edură. În decursul timpului, nu scriitorii și publicul se adaptează patronului ci patronul lor.

Scriitorii și publicul îndrăguiesc că mai mare; rămânând ca patronul să fie în biru această tendință spre libertate, printre un acces de poliție servabilă. Așa se petrec lucrurile în fările culte. Gândirea

scriitorului de valoare răspândește în jurul său o strălucre ușor de recunoscut. Este chiar aşa de orbitoare, că numai ai putința să te uiți după acela care a mijlocit apariția ei tipografică! Dar negreșit din cauza acestei strălucri cîte nuanțe sulfitești nu pierd! Multiplele ambicioză și patimi mici din lumea editorială sunt trecute cu vedereă; și ce păcat! Ele sunt ca negru pe care îl amestecă pictorul în cu or, pentru a da tabloului său huiană temperată și melanșolică...

Ele sunt ca pralul ce umple picătura de apă căzută pe marginea drumului. Ele sunt poezia tainică ce clocolește molem în manifestările noastre sociale...

Scriitorilor de valoare cu care se glorifica străinătatea — acelor sclănești și orbitoare, pe care le vede ori și cine, chiar de departe, noi opunem glorie noastre temperate, națiunilor medie-colare ale unor scânteie acoperite cu spuma congelat, noi opunem pe scriitorii monopolizați.

Scriitorii monopolizați? Da fără îndoială. Daca sareă, potte fi monopolizați — dacă tutură, lojă, figările și chibriturile — principalele instrumente care se fundează reveria sătățor poeti — și atâtea altele pot să fie monopolizate, de ce n-ar fi și scriitori monopolizați?

Nu este care în tendință statelor moderne să-lătere monopolul?

Scriitorii monopolizați sunt scriitori cari și-au luat obligațunea, în schimbul răcoritoarelor oferite de patron, că să nu mai scrie altundeva decât în casa patronului. Acei cari sănătatea să cunoască ideile scriitorului monopolizat, trebuie să vină mai întâi să facă cunoștință cu persoana patronului acestuia, și în același timp, negreșit, cu toate persoanele care sunt inseparabile de scriitorul monopolizat.

rabile de patron. Vrei să citești bunăoară pe scriitorul tău preferat, nu-i rămâne altceva de facut, decât să iei revista care le-a monopolizat acolo și fără voie poate, să-ți arunci ochii și pe aceea ce scrie și patronul și inseparabilii acestuia.

Cum timpul poate îți uji scriitorul preferat și urmărește patronul, în tot cazul pe acesta să schimbare se contează; și pentru probabilitatea ei se oteră răcorioare scriitorului.

Cine a inventat ideia monopolizării scriitorilor n'a fost el însuși un scriitor de vîlăoare, căci ideea nu este nici genială, nici naivă, adică n'are nici una din cele două excepții ale scriitorului de valoare; inventatorul ei trebuie să fie un mare jucător și mai sigur un mare fincătar... în perspectivă.

Năvătarea omenească este înadevar, un factor important, de care trebuie făut seama. Orice întreprindere, care o are pe ea ca bază de exploatare, prosperă. Monopolizarea scriitorilor având-o la bază a reușit pe deplin.

Scriitorii monopolizați nu vor mai avea putință să se uite în sus spre strălucirea razelor de soare; băieții trăiști cu grăunțe îi opresc dela astă ceva, dar în schimb ei se vor uita cu profit în jos.

Și este atâtă poezie în rontăul molocului și graunțelor.

Virgil Hărădu Clasa VII

Mircea Eliade

(Ca orăză apărut românul «Isabel și Apela Diabolul»)

Suntem plini de cea mai expansivă bucurie: Mircea Eliade ridicat din mijlocul nostru, din rândurile elevilor liceului nostru, s'a înscriș definitiv în rândul scriitorilor.

Incepând colaborator la revista noastră Viastarul și-a văzut concretizată gândirea și simțirea într-un volum.

Îmi amintesc când acum 6-7 ani l-am cumpărat prima oară. Cu un par roșcat și surbit, cu ureche lată, doi ochi, cari prin sticla ochelarilor scăpară de inteligență.

Toată ziua sădea cătind sau ocupându-se cu colecta lui de insecte din „podul casei”. Mama lui era separată ca balatul, nu minăncă nimic, nu doarme la timp, și își strică ochii cănd toată noaptea. Când

intrebai „unde-i Mircea?” mama lui răspunde scurt și plină de ciudă, amestecată cu o răndire maternă: „În pod”.. „Să în „pediu” lui Mircea avea multe de văzut și de căutat. Tot felul de insecte în spirit în borcanage frumos etichetate. Era minăndia lui cănd cinea în vizita colecția strânsă de el cu atâtă trădu. „Să era o placea să-l asculți și să explice cum prinde insectele, cum se numesc, rău și să începea să insire toate năvăfii și înțelește, ramâneai mut de admirare. Necaz mare să te poți flutura pe cari nu pot să prindă, caci zicea el: „Fluturi distinții usor culovice roșie” și cum el era recatăt lumea se lereau din calca lui.

Apoi biblioteca. Era o bogăție! Carti de-mare muritor naturalistă ca Darwin, Zamaick, „Amintirile etnomiologiei“ ale lui Fabre, cărți de filosofie, magie, spiritualism, cărți de știință și literatură din scriitorii antic ai căror admiratori laicită era, că și din cei moderni, în slăbitul unor de eruditie, de poligrafe. Când plecam din „podul lui“ ramâneam gânditor. O întâmplare neprevizută m'a făcut să mă despărțesc de el, tocmai când aveam mai mult nevoie de el și cănd începusem să intru și eu în noua viață, de munca și de luptă cu „siburdănicile“ existenției. De atunci l-am urmărit pretuindeni, în articolele din „blastem“, din „Orizontal“ unde scria legende mitice de prin Orient, pline de un farmec esoteric, din „Revista Universitară“ unde a scris alături de d-l Radulescu-Motru, articole de filosofie pură, că și la alte reviste de literatură sau știință.

Temperamentul său îl facea să muncească neobișnuit de mult. Totuștean în Mircea Eliade un element de mare vîltoare, plin de talent, de voință, de astăzi patinează și de curiozitate fenomenală. Răscolă cărți, reviste, ziar și din toate își îmbogăță cunoștințele. Cine se angaja într-o polemică în special de filosofie sau spiritualism, aducea atâtă note și citări de la diversi autori încât adversari erau cu teme dezarmat.

A plecat, îmi pare să sună de o rentă, într-o călătorie în Asia vizitând întreaga Indie și întinându-se în faținele fălcărilor. Caci gândul era să lăca călătoria aceasta, în fara minunilor de voință pentru o căt mai intensivă cultură spirituală. Romanul lui

subtitulat „Roman de aventură spirituală“ ne arata cu prisosință că, Eliade a sătuit prea bine să prindă starile empirice ale spiritualității noastre. El a reușit să strecoare și marginile subiectului, o întreagă ideologie metalizică, metaphisică și ocultistă. Sub influența acestei din urmă științe pentru care Eliade are un cult (înălță înca pe banalitatea liceului să titlu o conferință apologetică asupra ocultismului și spunea între altele că este compusă, ca multe din problemele pe care știința modernă nu poate explica, vor fi lămurite prin intervenții extra-pământene și mai departe, răsuflare și invățături cari în loc să se ocupă cu științele oculte sunt în mod spiritual și să găsească în ele răspunsul la misterioasele puncte de întrebare ale vieții își pierd vremenea că studiile unei florii care are 17 petale în loc de 16, etc., etc., anată ca limita spațială pentru ele este, ceva chimeric și astfel ajunge ca eroul romanului său să se poată dedubi sau să tripla, lată de ce nu ne mirăm, cănd eroul principal întâlnit în pat de un accident se găsește în același moment la distanță enormă în 2 locuri deosebite, caci după cum am spus pe urmă autor distanțele spațiale n'au nici o însemnatate. Desigur că înțărul nostru scriitor este unul că sănătățile sănătăților sănătăților și astăzi cănăvă un critic despre el: „Pentru înțelegerea acestui roman trebuie să se lucreze cu înțelepciunea și spiritualitatea“ și mai apoi „Isabel și Apela Diabolului“ este o lucrare ce înțelește în non plus de roman, ci adesea și nimănii la noi n'abordă chiar astăzi un asemenea subiect, înțelimbările gândirei, prin înaltele probe de metalizare și oculte, prin inspirații și mai mult n'interesăto pe nimeni. Eliade în aceasta privință este un creator. A reușit să găsească și înțelește și geniul creator în știință spirituală a ocultismului. Dar lăsând la o parte toate considerările de ordin pur spiritual să ne coborâm din abstractismul acestui lumeni, în lumeni mai concretă în care ne shuciunăm ca oaspeți.

Piecare din noi vom găsi și achiziționându-l lui Eliade, cel din televiziunile catre români și abstract și futurist și dreptățile și natura de vîrstă noastră.

Ei dețin este în noi și năi în romanul lui, căci dacă sănătățile el să sănătățile sătățile toate aspirațile vieții pământene, înainte și mai intensiv de cum am fi putut noi să o cunoaștem. Acum druman este luminos și deține. A sătuit prin eliminarea noțiunilor timp și spațiu să plutească cu gândurile în abisul eteric spiritual.

Desigur că primă incercare în acest gen, a reușit să atragă pentru frumusețea, pentru interesul născut de ideile pe care le-a rezis-

tit cu mâna plină în romanul lui.

„Bravo Mircea“.

Leibovici Zigm

VLĂSTARUL

astăzi la nici un alt autor. Realitatea nu este creată de mediul social, de lume în general ci de spirit. Spiritul este acela care domina lumea și deci realitatea o gasim pe o treaptă mai sus în erarchia abstractismului

Sub influența filosofilor „romantici“ și în special a lui Fichte care spunea „în lumea este creația minijă omenești.“ Eliade scrie „Realitatea e mare și e rara. Lumea însă – și lucru – sătățea dar nu o spune – lumen este realitate“

Dacă lumenul aceasta ar fi reală, toti am și oameni mari. Înălțătă, realitatea nu înne de ceea ce se numește, lumenesc“, ci se găsește în zonele înalte ale spiritualului. Din cauza erudiției lui Eliade – o axă a românilor este greu de gasit. Totușteană este un scade cu nimic din valoarea operei lui. Și cum spunea căndva un critic despre el: „Pentru înțelegerea acestui roman trebuie să se lucreze cu înțelepciunea și spiritualitatea“ și mai apoi „Isabel și Apela Diabolului“ este o lucrare ce înțelește în non plus de roman, ci adesea și nimănii la noi n'abordă chiar astăzi un asemenea subiect, înțelimbările gândirei, prin înaltele probe de metalizare și oculte, prin inspirații și mai mult n'interesăto pe nimeni. Eliade în aceasta privință este un creator. A reușit să găsească și înțelește și geniul creator în știință spirituală a ocultismului. Dar lăsând la o parte toate considerările de ordin pur spiritual să ne coborâm din abstractismul acestui lumeni, în lumeni mai concretă în care ne shuciunăm ca oaspeți.

Fiecare din noi vom găsi și achiziționându-l lui Eliade, cel din televiziunile catre români și abstract și futurist și dreptățile și natura de vîrstă noastră. El deține este în noi și năi în romanul lui, căci dacă sănătățile el să sănătățile sătățile toate aspirațile vieții pământene, înainte și mai intensiv de cum am fi putut noi să o cunoaștem. Acum druman este luminos și deține. A sătuit prin eliminarea noțiunilor timp și spațiu să plutească cu gândurile în abisul eteric spiritual.

Desigur că primă incercare în acest gen, a reușit să atragă pentru frumusețea, pentru interesul născut de ideile pe care le-a rezis-

Dobrogeanu-Gherea

Portret literar

S-au împlinit zilele trecute 10 ani dela moarte lui Gherea, un deceniu dela moarte „bătrâșului” din gara Ploiești care a reușit să ne dea în afară de nenumărate idei de filosofie socială și câteva pagini de critică literară de o frumusețe și claritate necințăcută.

Fugit din Rusia țaristă sub impulsul ideilor lui de libertate care au fost tratate drept acte de revoluție, după o rătăcire adiacă prin Anglia și Norvegia, vine în țară. Se întâmplă atunci lucruri noi și ce puneau în călării mari întărișuri și Gheorghiu-Canafastică lui ideologic socialistă a fost unul dintre promotorii acestor miseri.

dintre proponitorii acestor misiuni.
Cu o ipostază cum peisă verde, reușește într-un timp record să învețe limbă românească și careva în cale de urmă să înțeleagă nevoie la perfecție. Să de acum începe Gherașe, lupta lui pe tărâmul enorar, a arătat pe Eminescu, pe "oarecare" Eminescu. Ghereaș a lăsat pe Eminescu geniu! Aceasă lucru în ceeacec priveste Caragiale a cărui „scrisoare pierdută a fost literatură și căreia Maiorescu, a decretat o valabilitate în timp, Gherașe a susținut contrariul, și să în polemică pe tema dramei lui Caragiale „Napasta”. A devenit cunoscut în acest din urmă studiu a adus elogii necrecupărate unei opere de o valoare mai mică de cea a aceea a „Scrisoarei Pierdute”, dar și ghidul Ghereaș este mai circumstanțiată deoarece mulțum social din „Napasta” a fost lăsat în urmă lui, nu faptul că personajele Anca și Dumitru nu sunt reală personajă dramatice. Două lucuri au este una dintre paginile documentare și critice la care fețurile lui Ghereaș au fost înjelăzi. A fost acela care a găsit pentru Coșbuc splendidul și totodată rationalul titlu „Părintele și fiul” și tot acela care a interpretat pe Vlăhiță ca și pe scriitorii români pleicăde după Eminescu „decepționanți”. Si toate aceste minunate caracterizări Ghereaș le-a socotit din mediul social. El a căuta să vadă intruțat opera de artă a fost influențată de manifestările mediului social și din aceste simple raionamente, a

scor el ca „peisimismul” lui Eminescu se datoreste mediului social, ca „deceptionismul” lui Vlahută se datoreste aceluiu mediu. De sigur că multe dintre teoriile lui erau uneori în parte eronate cum să întampălat cu „Năstapă”, dar nu-i mai puțină devenită că din acest raport a sosit numărata pagini de mare valoare critica și socială. Dacă despre Maiorescu s-a spus cândva că a ajuns la o claritate de gândire olympiană, aceias lucru să putea spune și despre Gherea. Aceasta încă a-attacat pe Maiorescu și într-o din polemicile duse în „Contemporanul” spunea într-o fină satirizare că Maiorescu în critică face impresia unui avocat care vorbește la barou în fața jurătorilor căund că documentarii metalizăciile să dovedească valoarea unei opere de artă.

Maiorescu puiseaza bazele criticii metafizice, critici estetice. Era conștient în cea mai înaltă accepție a cuvântului. Gherea, „biroul său care gătea bine” cum îl zicea Maiorescu, a pus bazele unei critici stințifice sociale sau cum spune în sfîrșit lorga unei „vorosred” critice sociale. Gherel socialist prin definire era admiratorul lui Karl Marx. Acesta spusease căndu-se într-un „dram operale” să manfestă situația socială sunt în cel mai înalt grad determinante ale unei vieți intelectuale și sociale și în această perioadă Gherea a scris lucruri cu care a urmărit oamenii generalizați și îi grăte căreia arăta – zece ani de la moarte a lui – toate cercurile literare ale românilor.

Geniu lui nu s'a rezumă numai la critica literară. Erau chestiuni ardentă de ordine pur social care il interesau în același măsură. Socialist după dureoarea răscosă a tărâmului din 1907 scoase celebrele studii economico-sociologice al problemelor noastre agrare „Néobiagie”. Totuși suntem de acord că în spina cu singură această monumentală operă ar fi deținut pentru ca Gherman să ramână nemuritor. Conține atât imponență ideologică încât constituie cea mai completă și perfectă operă scrisă în această direcție. Situația năzdrăvară a tărâmului nostru perfect asimilaționat cu cea a tărâmului francez din secolul 17-lea, descris de La Bruyère. Ușor, fără să ne uităm la titlu, ar fi putut să credem că este o operă de teatru.

nunătă carte plină de contagioasă empatie. Dacă Marx a fost revetat de „ipocrizia” capitaliștilor cu atât mai mult Gherea adeptul lui trebuia să se arate nemulțumit cu încredințată stare de luxurie pe care Gherea a numit-o cu un cuvânt nou: „neiobagia”. Cu „Neiobagia” Gherea a facut punctul jaranul român tot atât ce a facut și marii reformatori Români.

El a fost profund impresionat de manifestația de simpatie pe care i-a făcut-o poporul burghezimă sesizată și ea de nerococita stare în care se găsea țăraniul nostru lipsit de orice libertate deși sub un regim constituțional pe care însă nimeni nu explică. Utopizmul multor idei ale lui Gheță sunt astăzi, după ani, devenite fapte palpabile reduse la concretism pozitivist.

Gherea a indemnat pentru noi un animator al mișcării literare încă în copilarie, un novator în artă în adevărata accepție a cuvântului, un inspirat, dar pentru pătuță atâtă timp asupră și încălcătat a tranului, soarelui liberator.

Lui Gherea ii aducem astazi, cu ocazia a zece ani dela moartea lui, prinosul reprezentantei noastre.

Leibovici Zigu

Drum spre sat

Crepuscul. Sufiți de foc străbate pădură
neagră — străjui înarmată la porțile raiului.
Spinări de deal se lugăresc spre orizont
— golicinie orgolioasă. Arde vîgăuna mun-
telui de loc roșu, matasea de torcader.
Prat. În aer pături groase, cenușă cu vâ-
luri le geare săracă. Aer curat, nici vorba
pământ ar și urgje, sârăvală voluri de căl-
dura și veaină larba râză galbejita a pu-
buza pe pământ și incrementa stă că un
credieciios în pustiu la apusu soarelli

1) Am pus semnul de întrebare deoarece a fost o problemă pentru dovedirea „paternității acestui cuvânt. Se credea că Altii și unele forme derivate din el să fie de origine germană, de la Hörigkeit“ (Forme veci și noi ale lăzării a lui Sombart ar fi fost masă de inspirație a lui Gherea. Cercetătorii au dovedit însă că Sombart a publicat volumul lui mai târziu înca că Gherea a publicat.

O sdruncinătură... Trecem peste fierul negru și ruginit al unei linii, săriuțe și murdare.

Balării tășnesc din crăpături de drugie,
înșirăți ca oase de balenă în corset Soarele
mai palid înegrește zarea cu pătrii de
umbără. La orizont o masă neagră compacă,
sub un albastru, lumenat ca o boltă
de o rază ascunsă... Un cocoș cântă în
depărtare, tainic.

... De eadum intuneric bine și pe hao-
su negru lumiini de stele ca ochi de bul-
uri prin ruini.

Tropotul de cal se audе cадент, ca
lopetile morei ce plesăiesc ușoară în apă și
cu sgomot sec scormonind praful ca o pi-
suriabdinție cand vin în goană dela scoala.
laca iună de coș și lumiini săbatându-se...
Satul este aproape. Se audе svon pesto-
vă și se cămpie... Sgomot te însoarjă-

Din negură se ridică ca diavolul din flăcări, vargă neagră răscută — cruce de moarte să mânăcată. Să boțiș și ncovoiaț ca să-și ne-mâlă de apă.

... Zarmă și lumină. Ochi sticloși, cu liniște, obraz bătătorit și brăzdat Nas cărnic, lucios și roșu ca ardeii de bulion... hainele sămânță și murdară, ca a sperietorilor pe câmp.

... Glasuri răgușite ca sfărătitul de ferăstrău și sgomot.. și sgomot .. Pahare ciocnite și plescături de gură.. Fum împușcat de ţigără.

Afara tot besnă. In depărtare un fulger luminează cerul.. O cucuvaie cântă de jale și se mișcă t

... Ca un reflux norii năvălesc pe c
stingând lampioanele...

O picătură cade pe obraz, apoi încă una într-o parte, într'altele, acoperîșul notează picăturile... ca apoi o răpăială să se pună vălească...

ghitānd. Zigu Leibovic

O prinsoare

Cei cari au trăit cătușii de puțin pe bordul unui vas de luptă și cu discuțiile tehnice dintre ofițeri se termină mai întotdeauna cu căte o prinsoare.

De obicei, nouațeala său, prinsoarea nu este căstigată de nimenei, sau că amândoi ofițerii n'au dreptate, sau că n'au niciodată ocazia să-și verifice teoriile.

Și cu toate acestea, s-oara ironica - e hotărât către odată, fără cauza, să dea dreptate unuia dintre ei. Aceasta este cazul povestirii ce urmează.

Spre slăgătul anului 1913, pe bordul crucișatorului francez „Austerlitz”, sublocotenentul de artillerie depe vas susțină că în cazul unui atac de noapte, izbânda său la sigur de partea vasurilor curătase mari.

Descoacerătorul torpilorului este matematică sigură cu proiectoarele moderne. Și furtuna de artillerie nu-i lasă nici cea mai mică putință de a face uz de armele sale de apărare.

Îar sublocotenentul torpilorul spunea din contra, cu multă siguranță, că pe un timp intunecos său pe vreme de căță, traileul de ofel¹) disprețuit putea să-și trinjea la fîntă amindoaide torpilele lui, ba chiar să scape neatins.

- Scapi foarte ușor de obuze. De altfel, exemplul vorbesc La Tsou-shima Flota rusescă a fost scutindată în mare parte de torpiloare, care lejerisă prin cetea din porturile japoneze.

- Scapi foarte ușor de obuze. De altfel, este subartilleria superioară a primelor escadriile nipone (a să scutindă Rodjenskiy). Atacurile apărării mobile n'au dat nici odată un rezultat.

Discuțiunea se lungise. Astfel că o prinsoare îi puse capăt.

Vom vedea noi cine are dreptate. Ne prendem pe o masă bună cu sămpână la unul din cele mai mari restaurante din Paris că la prima cincinare ce s'ar produce în răsboiu viitor între „dreadnoughts” și torpiloare, acestea din urmă vor fi scutindate.

¹⁾ Nume ce oîte îi dădeau la torpiloare.

— Ne-am înțeles! La viitorul rasboi. Eu în partea dragilor mei piginei.

In timpul răsboiului franco-german ce începe, locotenentul de artillerie marină Plémont, primul din cei doi de mai sus, se găsește ca șeful artilleriei pe bordul cuiasătilor Jemmapes.

Camaradul lui depe „Austerlitz”, locotenentul de marină Daguerches, comanda acum un contra-torpilor nou din escadrila portului Toulon, numit Villehardouin.

Flota austriacă se ascundează în fundul golfului Pola. Un bătrân format în totă înălțimea coastei dalmătine.

La început, fu destul de bine pentru franezi.

Vara este un anotimp minunat în țara aceasta plină de insule. Apa albastră și împedă parțial doară lenoasa. Aerul este cald și și pamântul trimite parfum de trandafiri salbatice.

Acest blocus începusă să aibă aere de navigație de placere.

Se scurse jumătate din August Moralul rămâne parte bună între ofițeri, dar plăcerea începusă să se arate prin veselie della de început.

Ce facănei ei acolo toată ziua? Doar veselirea că se luptă și că toate ocupanții zilnic depe bord, ofițerii devinseră destul de nervosi.

Doamne! Ce ar fi voit ei să se lupte pe Adriatică care era atât de finisită! Să traga cu tunul toată ziua, și să facă luncă și galăgie sub acest frumos soare de Septembrie.

În slăgătul lotului se hotără să iasă din Triest. Francezii se gândiră cu bucurie că începutul luptei arătat de dorință se amintește. Flota lu pregătită pentru acțiune, și toata lumea se puse la pânde.

Marinarii că și cum ar fi fost electricizați de luptă ce venia, dormîră îmbrăcați, când purtau, la posturile lor de luptă.

Cuirasatul se retrăsă după o linie de crucisetoare iar acestea la rândul lor fură măscate de escadriile ușoare care fură așezate în departare ca avant-gardă. Ordine asupra fură date, căci nemurătoarele insule din arhipelag eră prietnice pentru curse. Se supraveghese cea mai mică pată și torpiloarele fură prevenite să nu iasa din linia

lor. Flota care ieșea din Triest fu semnalată și urmarita de vasele ușoare. Acestea se căzâră să ia contact întotdeauna cu Austrie și să nu-i părăză din vedere. Și reușirea să semnalizeze orice mișcare a flotei austro-ungare. Caci acești oameni de mare își cunoșteau bine meseria.

Din nenorocire însă, în timpul se schimbă, se înoură, și urmăra căteva ploii iute. Apoi în dealurile Muntenegruului se lasa o ceteajă groasă pe valurile mării.

Astfel că flota austro-ungară deveni greu de urmarit și în urma se facu nevăzută. Comandanții cercetașilor plecați pe marginea punctelor de comanda încercaseră să strabâpte și să se puseră să caute dușmanul dispărut. Dar nu reușiră decât să se piardă ei însisi în ceteajă.

Astfel că noaptea veni și nici unul din contra torpilare nu se găsi la locul lui. În grosul flotei, vasele mari se înțura gata de orice.

Dacă Austria știa să întrebuiască acest moment psihologic²⁾ era în pericol flota franceză.

Era intuincie bezna. Ceata se îngroșa din ce în ce. Ocazia era prea îspăitoare că dușmanul să nu incerte să o întrebuize și să nu caute să fugă.

Amiralul dădu ordin să se tragă pe orice umbrelă zătită în alătură de linia de ordine. „A se trage înță și să se uită pe urmă” sună ordinul comandanțului flotei.

Oamenii și ofițerii, cu ochii în patru, se uitau neliniștiți împrejur, astăptând atacul.

Deodată locotenentul Plémont zări în ochiul său, o umbră negruă, joasă pe apa, care aluneca mută. „Să nu eră o gălăgie, căci toți o văzuseră. Nici un vas nu avea dreptul să se găsească în acel loc.”

Plémont dădu ordinul să se găsească întotdeauna înaintea furtunelor omenești. Ofițerul apăsa un buton. Cele 12 tunuri de 75 din stânga bubură deodată în deparțare o explozie ușoară arăta că cel puțin un obuz își atinsese țintă. Urma căteva minute o gălăgie grozavă căzuse în apropierea proiectoarelor care se aprinseseră, se plimbă o clipă prin noapte și lumina sa strălucește sub lumina lor. Din posturile de observație ale cuirasarului Jemmapes își bucură un strigăt de groază.

O goarnă răgășită dădu repepe semnalul de „isprăviti tragerea”. Dar era prea târziu cu o clipă. Tunarul unui tun de mare calibră, enervat de așteptare, trăsesec. Obuzul spingea noaptea; urmă o nouă explozie pe punctul dușmanului ... pe urmă un snerat groazioare de aburi.

Ofițerul tunar văză că o vijelie. „Este un vapor de ale noastre! Nenorocitură! I-a scutindut...“

Cuirasatul Jemmapes opri și pușe bărci de salvare în mișcare. Locotenentul Plémont sări într-ună ca nebun. Ajunsă la contra-torpilăre, care deja se imbinase tare și se scăpare pe supravețuitorii. Focul tunurilor de 75 și mai cu seamă a obuzului ultim fusesă foarte bine îndreptat!

Ce s'a întâmplat cu comandanțul vostru? întrebă tunarul pe un tanăr ofițer care căsează cund parăsea ultimul vasul.

— Cred că a murit, domnule căpitan. Căci era pe puncte Plémont sări din bărcă pe terpil, și merse înute spre punctea de comandanță.

Se impiedecă de o formă nemîșcată și se opri că s'o pipăie. Formă tresări. Mâinele lui înțâlneau nasturi aurii, galioane pe una din mâinile. El ridică corpul nemîșcat și se întoarce în barcă. Apoi ordinează să-l reintorâcă în timp ce vasul lovit de secuhindă deodată cu gălgării, fără nici un vorbă, dar cu conștiință împăcată căci își facuseră datoria. Barca fu urcata și în debarcă primul înzând în brațe povara sa. Comandanțul torpilorului era mort sau viață? Nu știa. Dar simțea că trebuie să facă ceva care să-i mai scada din gresală. Își facă drum printre omenii îngrămati că să vadă, că oră fără să se găndească, să se uita la cel pe care-l purta. În slăgăt ajunsă la infirmerie. Cineva îi luce din brațe rănițul.

Atunci pentru prima dată tunarul se uită la victimă tunurilor sale.

Ei văzu că lipsea un picior, și o mână era frântă.

Apoi se uită la fată... ea era aceea a bunului său prieten Daguerches! Un fior îscăurătă. Susțină că era aceea „Vai Doamne” răgăsit și se dusese cu lăcrâmiile în ochi să-și rela locul de luptă.

Un ceas după aceea luptă ce urmă se data astă cu dușmanul adevărat, cineva îl chemă. Se grăbi spre infirmerie. Docto-

Rubrica Radio - Amatorilor

Un montaj selectiv cu 4 lămpi

Din momentul intrării în funcțiune a nouului post de emisie din cadrul Oteponi, o problemă s'a infățat majoritară amatorilor români, și anume : separarea postului lor cat de este emisiuni străine. Știm cu toții, că este d - greu, cu montaj clasic și simplu, de a realiza această separare. Există amatori, posessori de aparatice cu 4 și 5 ampli, utilizând montajele recunoscute altădată ca selective, care cu toate acestea nu pot recepționa decât postul București, când acesta lucează.

nu pot receptia decat postul buresii canda acesta lucreaza.

Pentru a avea garanta un i suficiente sintonii necesare eliminarii postului local, trebuie imbunatatit cu succes unul din acile montajelor complicate cu numeroase etaje, bunaroteca, o superterodip. Rezulta, intamplata, de sine, ca rezultatul acestor montajelor complicate, nu poate fi obiectul de ordine tehnica, atraga dupa sine si necheltuita ridicare, inarborabile majoritatea constructorilor, dat fiind costul instalarii lucru acesta.

Există însă, și măntuirea cipelor

Există însă, și montaje mai simple, utilizând dispozitive speciale, cu ajutorul cărora putem realiza foarte ușor separarea postului local.

Dau în numărul prezent, un asemenea montaj, destul de simplu în fond și relativ ieftin de construit, satisfăcând pe deplin condițiunea de mai sus și intrunind în același timp toate calitățile unui bun pot receptor.

Caracteristica montajului este etajul amplificator în finală frecvență care cuprindă o lampă specială cu ecran de protecție. Acest tip de lampă prezintă avantajul de a fi foarte și mare amplificatore datătoare excepțional factor de amplificare (150×10^4) și poseda o rezistență de scurtcircuit de 100Ω .

separarea și izolarea magnetică a etajului de înaltă frecvență, față de celelalte piese ale aparatului. Pentru aceasta, întregul e-taj de înaltă frecvență se închide *într-o cutie de metal*, în legătură cu pământul. Această cutie formează ecran liniilor de față, înăbușind orice tendință de oscilație proprie, ceace ar impiedica recepționarea.

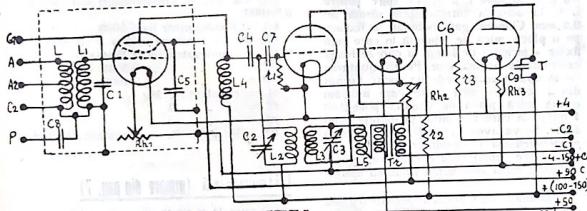
Cutia de blindaj va fi confeționată de aluminiu de 1 mm grosime și va include complect etajul de înaltă frecvență lampa va fi dispusă orizontal ieșind cu partea superioară afară din cutie prință gaura dispusă în peretele drept al acesteia.

si acestui dispozitiv, atât sensibilitatea, cât si simtirea aparaturii sunt considerabil ridicata ceace mi-a permis sa receptioneze impecabil in haut-parleur aproape toate statuturile europene, in timp ca postul lor cal lucru.

VLÄSTARUL

Lampa întrebuițată în primul etaj este după cum am spus o lampă cu 600.000 - 700.000 ohmi rezistență interioară, 180 - 200 Volti tensiune de placă și 90 - 100 Volti tensiune de ecran.

Placa lămpii este legată cu circuitul de rezonanță format din selful L 2 și condensatorul variabil C 2; cealaltă extermitate a circuitului este legată la - 4 deci la potențialul pământului. — Condensatorul

SCHEMA DE PRINCIPIU.

Tin să atrag atențunea în mod special asupra calităților dielectrice ale acestui condensator, având în vedere că trebuie să reziste tensiunii întregiei baterii anodice. Se va alege un compensator de pre-fericită, izolat cu mică

Lampa detectoare va trebui să aibă o inclinare de 2 M Δ v și un factor de amplificare de circa 15. Recomand în special lampa „Philips” A 415.

Selful de soc L 4 oprește o eventuală scurgere a curentilor de înaltă frecvență în bateria anodică iar L 5 îi oprește pe cei ce ar sezena nedeetectați de lampă.

Lampa III îndeplinește funcția de amplificatoare în joasă frecvență cu transformator. Fiindcă în ultimul etaj întrebunțăm rezistențe, aci vom pune o lămpă special adaptată amplificării cu rezistențe. Lămpile "Radio-Technique" R 78 și "Phi-

fix C de 11000 mf. nu opune nici o rezistență oscilațiunilor de înaltă frecvență venite din plasă, însă, joacă rol de izolator între bateria anodică și cea de incălzire.

Lampa II-a este o detectoare obisnuită a cărei reacție L 3 se exercită în mod constant asupra selfului de rezonanță, varierea facându-se electrostatic cu ajutorul condensatorului variabil L 3, cuplat între bobina de reacție și pâmânt.

Transformatorul va avea reportul 1/4 și va fi ales de cea mai bună calitate.

Etapul final este amplificator în joasă frecvență cu rezistențe. Aici ne putem servi de o lampă de putere, o trigulă cu înaltă emisie electrică.

Această lampă cere neapărat o tensiune anodică de 120—150 volți și o negativare

anodica de $120 - 150$ volt și negativă de grila de $15 - 18$ voltă — Numai sub acest regim lampă ne poate de prijele de auditiuni foarte puternice și nefedormate, lăsând deopotrivă toate regurile sonore. Dacă înțelegem, însă, să facem economie, putem întrebuițua cu succes și alte lămpile. Așa, de pildă, lămpile „Philips” și „Radiotechnique” R 77 mi-au dat totdeauna prijele de auditiuni frumoase. Acestea fiind printr-o tracțiune, la confectionarea bobinelor

Pentru confectionarea bobinelor avem nevoie de 2 cilindrii izolanți, pe care vom bobina două căi de șură, sellurile L cu Li și L 2 cu L 3 cilindri vor fi de preferință din ebontă și înzestrati cu creste; aceasta pentru a micșora cât mai mult pierderile prin dielectric și capacitate. Astfel de piese pentru bobinaj se găsesc actualmente în comerț.

Vom bobina cu sărmă izolată cu două straturi de mătase și cu un diametru de 0,5 mm. 15 spire pentru L și 50 spire pentru L 1, 50 spire L 2 și 45 spire pentru L 3; la aceasta întrebuijăm sărmă de 0,2 mm. Cilindrii, gata bobinajii se lixează pe o placă mică de ebontă în care sunt fixate 4 picioare de lămpă la care se leagă exterminătoarele bobinajelor. Pentru montarea lor în aparat se prevede un soclu format din 2 izolatori mici pe care aplicam o altă mică placă de ebontă posedând 4 buște în care vor intra picioarele cilindrilor. Se va avea în vedere dispunerea perpendiculară a cilindrilor unul față de altul, orice cuplaj între aceste două cuple atrăgând după sine nefuncționarea aparatului.

Coborâția de mai sus ne permite o gamă de 200—600 în lungime de undă. Pentru undă lungă vom bobina în felul următor: L=50 sp., L1=180 sp., L2=180 sp., și L3=120 sp.

Sărma întrebuijătă va avea 0,2 mm. diam.

Pe schemei mai observăm două selluri de soc L 5 și L 6, acestea au respectiv 450 și 800 spire și se bobinează pe manădrine cu surjuri de typul cunoscut.

In ceace privește realizarea montajului, recomand legătură căt mai scurte cu putință și mai degeajate; legăturile de alimentare, pot merge pe dedesubtul planșei, conținând astfel la estetică postul.

Rezultate

Aest montaj a fost de mai multe ori încercat de mine cu următoarele rezultate:

Pe o antenă interioară de 15 m. dispusă în V am recepționat tare în haut-palier și în mod ireproșabil, majoritatea posturilor europene (vreo 10 la număr), inclusiv Londra, Barcelona, Paris P. T. T., iar pe unde

lungi Kowno, Paris, Eiffel etc. Toate aceste posturi le-am recepționat, în timp ce postul București lucra, pe acesta putându-l elmina la o diviziune a condensatorului.

Slăbesc pe amatori să incerce acest

montaj, destul de simplu, considerând că

aceasta nu prezintă mari dificultăți de mon-

taj și manevră și, consideră real că este

destul de ieftin în raport cu rezultatele sale.

Pentru orice lămuriri și amănunte, a se

adresa autorului.

C1, C2, C3, = condensatori variabili a

0,51000.

C4 = condensator fix 1/1000.

C5, C6, = condensatori fixi a 10.000.

C7 = condensator fix 0,25/1000.

C8 = - - - 0,5 M. F.

C9 = - - - 2,1000.

r1 = rezistență 2 Mg.

r2 = - - - 1 -

r3 = - - - 3 -

Rh 1, Rh 2, Rh 3, = rheostate 30 ohmi.

A. Beidie

Literatură (urmăre din pag. 7)

rul il duce la o parte spre un pat în care se găsea sărmăna rămășiță din ceacec fusese locotenentul de marină Daguerches.

Pentru a doua oară în noaptea aceea, Plemon se uită la prietenul său. Un surâs îl lumina față, un surâs loară prietenos. Dar Plemon nu avea puterea să răspundă la acel surâs. Cazu în genunchi și își rezima fruntea pe pat.

Mirubindul întinsă mâna, mâna care nu era atinsă, și o puse pe capul tunularui sădrobit.

Hei dragă, ai puțin curaj. Nu era vina ta său bîn...

Voceau nu mai era decât o soaptă. Plemon gemu. Daguerches râse, un râs de cristal lovit.

Hai, nu-ți face sănge râu... Nu-i nîmica...

Șingurul lucru de care îmi pare râu, este că am pierdut prinsoarea noastră...

Mai surâse... și se duse.

Alexandrescu Dan

Clasa IV-a A

Tradus din „Lecții maritimă”

Din lipsă de spațiu, nu am putut publica până acum o dare de seamă completă a sezoanelor claselor liceului nostru. În acest număr, vom publica toate sezoanele cari au avut loc dupe Crăciun până când punem sub tipar.

Clasa V-a B își ține sezoarea la 23 Ianuarie 1930, cu un program foarte bogat. Său distins următori elevi: Buescu, care a vorbit despre „Romantismul Francez”; Mărculescu a cântat la pian, Vasilescu Mircea a executat la vioură Serenada de Pierné și Thaïs de Mossenet, iar Nietzler a recitat Lacul de Limartine.

La 15 Martie a avut loc sezoarea claselor IV-a A. Dintre un program foarte variat distingem următorii elevi: Dragomirescu care a vorbit despre „Hoover, și Boisnard despre „Aviația fără motor”. — Urmează Lerescu și Razis cari au cântat la pian.

Clasa III-a B își ține sezoarea la 16 Martie cu un program nu prea bogat dar deajuns de interesant. Elevii Göbel și Mălăescu au cântat la pian iar Moisil a jăută o dizertație.

A asistat D-nul Director.

La 18 Martie asistăm la sezoarea clasei a II-a B, care începe cu un „cuvânt de deschidere” de Verona, apoi Seimeanu recita o poezie, după care Vasilescu Popescu a cântat la pian.

Clasa I A își ține sezoarea la 20 Martie cu un program foarte bine aranjat. Rămniceanu a recitat frumos „Mircea cel Mare și Solii”. Bolintineanu și Florian Gh. vorbeste despre Franklin. Sezoarea se termină cu cinematograf.

A asistat D-nul Director.

Sezătoarea clasei a II-a A are loc la 21 Martie cu un program variat. S-au remarcat elevii: Iilescu și Brătescu. A asistat D-nul Sub-Director.

La 24 Martie, a 3-a sezătoare a clasei III-a B după Crăciun, cu un program de ajuns de interesant.

Teodorescu a vorbit: „Despre viață și opera lui Lavoisier”, iar Moisil a cunoscut „Moartea lui Castor” de Brătescu-Voineschi.

La 22 Martie, au avut loc sezoatoarele claselor a II-a A și a IV-a B. Său distins elevi: Brătescu, Polo Lucian și Vasilescu Popescu din clasa II-a B și Beresteanu, Ghimbașanu și Georgescu Gh din clasa IV-a B. Trebuie să menționăm că sezoatoarea clasei a IV-a B a fost data în folosul „Cruci Roșii a Tinerimei”. Pe această cale se aduc laude inițiatorilor.

La 24 Martie sezoatoarea clasei a II-a A ne oferă un program foarte distractiv. Remarcăm pe elevi: Gheorghiu și Angelescu care au cântat la vioară.

Sezoatoarea se încheie cu cinematograf.

La 5 Aprilie, a doua sezoatoare a clasei a IV-a A ne dă lucrări interesante. Remarcăm pe elevi: Helman Eugen, care a vorbit despre: „Cardinalul Richelieu” iar Pavel și Păunescu au făcut lecturi din Brătescu și Ranetti.

In același zi (5 Aprilie), clasa II-a B își finează a 3-a sezoatoare. Lecturile prea multe au fost totuși interesante și instructive.

Miercuri 9 Aprilie la sezoatoarea clasei I-a A ne aducem aminte de marelle răsboiu. Elevul Florian vorbește boarte frumoase despre: Lupta de la Marești, Grigorescu recitat: „Grenadieri lui Heine.”

La 11 Aprilie au avut loc sezoatoarele clasei a III-a B și a V-a A.

La clasa III-a B, literatura religioasă predomina. Său distins: Moisil care a vorbit despre: „Jertfa lui Isus” și Ștefanescu St. care a recitat „La Paști” de Coșbuc.

In clasa V-a A predomină muzica. Distingem pe Vasilescu Mircea care execuția vioară cu multă măestrie Tzigeunerweissen de Sarasatî.

Au asistat d-l Director, d-l sub-director și d-l Voltimovici.

In ziua de 16 Mai, clasele I-a B și a VI-a A au avut sezoatoare. Din clasa I B său distins Oancea și Ștefănescu și din clasa VI-a B Dumitrescu Camil și Erbiceanu.

Casa I-a A a avut sezoatoarea la 19 Mai. Său distins Costinescu Al. și Barbușescu.

La 20 Mai a avut loc sezoatoarea clasei a III-a A. Sezoatoarea începe cu: „Cuvânt înainte” de Brătescu. Său distins Ghîșoi și Bărzeanu.

La 24 Mai clasa IV-a A tine ultima sezoatoare. Său distins Păunescu, Solomon și Pop.

La 30 Mai, clasa IV-a B își tine ultima sezoatoare. D-l profesor George Marinescu vorbește despre frumusețile naturale și artistice ale Italiei de nord. Proiecțiunile celor mai frumoase piese și alături operile Romaniei italiene au interesat mult.

Asista d-l director Focșa.

In zilele de 18, 19 și 20 Mai un grup de elevi din clasa VII-a, a VI-a și a V-a, au întreprins o excursie la Predeal, Brașov, Bran, Câmpu-Lung sub conducerea d-lui prof. Ioanescu și d-lui prof. Locusteanu.

La 4 Mai un grup de elevi din clasa VI A sub conducerea d-lui E. Fara au făcut o excursie la Căldărășani Lungă.

La 10 Mai un grup de elevi numai din clasa VI-a A au făcut o excursie sub conducerea d-lui E. Fara la Sinaia-Moreni-Târgoviște.

Excursia clasei a VI-a A

la Târgoviște-Sinaia-Câmpina-Moreni-Ploiești

făcută în ziua de 10 Maiu 1930
sub conducerea d-lui E. Fara

Ora 5 — Deșteptătorul răsună metalic în casa adormită. Storul ridicat imi desvalue un cer cenușiu și înourat; parcaștept — buinețile cu neplăcere — tradițională plouie de 10 Maiu Dar... la ora 6 cerul e senin și în aerul proaspăt al dimineței de Maiu, pot admira cum soarele vesel se arată la orizont.

La ora 6 și un sfert de urmă în mașina spre a părasi capitala, care astăzi se îmbracă în haină de sărbătoare! Itinerariul suferă în grabă câteva modificări și apoi mașina demarează, dacăndu-se spre locuri necunoscute pentru mulți din noi, dar care totuși ne atrag cu o forță irezistibilă.

Mașina aterizează cu 60 pe ore peoseană netedă și udată de ploaia din ultima noapte; în stânga și în dreapta se intind câmpuri nemărginite; iar îci coleau cătă o turmă de oi sau o cireală de vite paste alene pe iarbă abea rasărită.

In goana mașinelui treceam prin sate săracioase cu case rasărite, sate care sunt încă cufundate în ceea mai adâncă tacere: e sărbătoare și e abia ora 7.

Pe la jumătatea drumului o pană de cauciuc ne face să intărziem cu o oră, astfel că nu intrăm în festa capitală a Tării Românești Târgoviște decât la ora 10 jum. Fosta reședință a voevozilor munteni și plina de mororminte evocatoare a gloriei trecute; cu drept cuvânt au poate fi numita „simbolul trecutului nostru vițejesc”. Orasul bisericilor, al advocaților și al pruncelor e situat iată poziție fermecătoare, în mijlocul unor dealuri acoperite toate numai cu vii și cu livezi de pruni.

Strazile în care odinioară era atâtă viață, sunt astăzi tacute iar orașul care dela sfârșitul sec. 14 și până la 1555 era centrul economic și politic al țării, are astăzi caracterul pașnic al orașelor de provincie.

Vedem în treacăt biserica Stelea, clădită pe un deal de către ambicioșul și strălu-

cit domn moldovean Vasile Lupu, cu ocazia impăcări sale în 1617 cu domnul muntean Matei Basarab, biserică ridicată ca simbol de credință și respectare a pacii.

Dar ora târzie nu ne ingăduie să o vizităm. Mașina stopează în fața bisericii Domnești, clădită de Matei Basarab, unde astăzi la slujba religioasă făcută în fața oficialităților cu ocazia sărbătoarei de 10 Maiu. Biserică are pereți îngrăziți dar totuși mai păstrează picturile de acum câteva secole; numai ochii săinților de pe pereți lipesc caci au fost scoși de iataganele ieșnicilor turcești.

Aci se păstrează într-un mic coșciug de lemn capul lui Tudor Vladimirescu și capul altui erou al revoluției dela 18-21. Alături așa ruinele fostului palat domnesc din Târgoviște. Deabia acumări pricep cum aceste „ziduri întrăstate” au putut smulge lui Cârluva versurile și le pline de durere, de regret după străduința de odinioară. Zidurile dinăuntru sunt acoperite de iarnă, iar printre pereți cari moi păstrează urmele unor încăperi au crescut copaci. Un tunel subteran legă curtea domnească de biserică alăturată iar o altă subterană al cărei început nu se mai poate vedea, legă palatul lui Matei Basarab cu Mănăstirea Dealului.

Mănăstirea Dealului cu școală militară, pe care o admirăm din depărtare, a fost zidită pe un deal în mijlocul unor vii de către Radu cel Mare. Funicularul care odinioară ducea pe vizitatori și străici și legătura dintre Târgoviște și Mănăstire o face o aleo de salcdini și meseșenici.

Aci se păstrează capul lui Radu cel Mare mort în 1508 și al lui Mihai Viteazul. Vizieam apoi turnul Chindiei zidit de Vlad Tepeș. O scară de 123 de trepte de lemn scărată în formă de spirală ne duce pe terasa de pe acoperișul turnului. De aci călării Tepes aruncau în teapa pe osândii la moarte. Te înforți gândindu-te la cruzimile aceliei epoci îndepărivate. Turnul are baza în formă de trunchi de piramidă iar partea superioară în formă de cilindru. Turnul înalt de 35 metri, are baza facută de piatră iar partea superioară de cărămidă. Luăm câteva poze la poalele turnului și în față ruinelor palatului l'omnesc și apoi la ora 12 fără un sfert sub un soare ar-

zator parăsim orașul care odinioară a strălucit atât de mult.

La eșirea din Târgoviște trecem peste primul pod de fier român, podul „Mihai Bravul” și apoi prin satele Fieneu cu cea mai mare fabrică de ciment din județ, prin Pucioasa, Moreni, Pietroști.

Sateli acestea sunt mult mai mari și au o înălțare de mult mai vesela decât cele de pe distanța București-Târgoviște. Dintre ele în special comuna Pucioasa este împriunată să caci în realitate și un mic orașel. Oprim acolo pentru 5 minute că să ne răcorim cu căte-o înghetătură. Serviciul religios tocmai se termină și lumea ieșea dela Biserică... dar timpul trece și trebuie să ne continuăm drumul.

Soseaua devine apoi și mai, accidentată, mașina trece apoi prin căteva parăsi care coboară din regiunea de lăstură, parăsi provenite din ploie abundente și altitudinile zile. Mergem cu o viteză de abia 30 km., și, pe lângă aceasta cerul se întuneca și o ploaie rece începe să ne aducă.

La ora 12^½, suntem pe malurile Paduchioasă. Am dori să măcrăm înălțime dar plaja reprezintă un impediment; deci fără mai zăbovi ne întreprindem spre Sinaia, redândine de vară a suveranilor noștri.

Câte amintiri plăcute nu-mi trezesc, această localitate balneară, pe care n'au văzut-o de 4 ani! De atunci și până astazi Sinaia s-a schimbat; case și vile mărețe se construiesc mereu numai parcă cu Palace Hotel și cu unul din cele mai mari cizinouri din tără nu rămas acaleas. Dar și aci ploaie! Să ploaia și recă de parcă ar fi la începutul lunii Martie! Coborâm deci în un restaurant unde în sunetul placilor de gramofon ne înclinauți cu ciobă și cafele.

Dar ploaia stă în curând dând-ne astfel posibilitatea să mergem pînă în Peles, să vedem pe la Mănăstirea Moreni zidită de Regele Carol. Tot aci se alătură mărcișoul și Mănăstirea Veche zidită în 1695 de Banul Mihai Cantacuzino cel care a clădit turnul Colței Alături și mormântul lui Tache Ionescu; iar lângă mănăstirea Mare și un mic muzeu pe pereti căruia se

mai păstrează încă unele caricaturi facute de Regina Elisabeta.

În fine ajungem la castelul Peles zidit de Regele Carol cel care a zidit și castelul Piligrim, pe locul unui pavilion de vânatoare și în fața căruia și-a dat sfârșitul într-un mic coridor românesc Mari, Regele Ferdinand. Vizitarea castelului e interzisă astfel că negreșit trebuie să luăm câteva fotografii ca pe terasa Pelesului.

La ora 4 Plecăm la Câmpina unde ajungem la ora 5 oprimu-ne în fața palatului Hasdeu. Palatul Hasdeu în formă de castel medieval cu trei turnuri cu crencinări se zestrează în fundul micel grădină. Acest palat a fost construit după planurile scriitorului Hasdeu, planuri facute după indicațiunile primite cu ocazia unei sedințe de spiritualism de la spiritul lui Hasdeu. Încă căteva trepte pe o mică terasă și în față se înalță împăratorele o porță rigidă de piatră purtând inscripția „E pur si muove” celebră a lui Galileu, desusul blazonul familiei Patriceicu iar și mai jos deviza „Per lide pro patria”.

In stângă și în dreapta doi stinxi epizoni se odiniose lemn pe spetează și două jijuri lucrate în căte un bloc de piatră. Fiecare din aceste două blocuri încrustează săptănumi de personajii care au jucat un rol important în istoria popoarelor din trecut. Astfel că în dreapta sus cîțum Charlotte Corday, Elisabeta Tudor, s.a.m.d., Caci Julia Hasdeu era o adeptă a teoriei după care suhulul omului se transmite în cursul anilor în corpul dilerilor personajilor. Fațănd cercetării a ajuns la concluzia că ea este asemănătoare marelui demagog al Revoluției franceze și că tot ca este liliac Any Boleyn și a lui Henric 8.

In ce privește epociile anterioare ea se identifică cu diferite personajii din evul mediu și din antichitate — lipsesc cel preistoric — numai personajii importante de viață poporului acelui epocă.

Întrăm în palat, dar îndată ce păsim pragul său suntem ulimiți de această bizată construcție arhitectonică. În toata parțială numai fier și iar fier. În mijloc se află o incaperă rotundă, în fund o incaperă mai mică. Restul și un labirint de mici odăi și cămarute. Din mijlocul odăii centrale înălță de vre-o zece metri, se ridică o scară de

fier ce duce la o galerie, situată în partea superioară. Aci sunt 8 uși a caror față interioară e de metal și cea exterioară de oglini pentru ca razele lunii să se reflecte de aci pe cele 2 din cele trei turnuri ale castelului. De aci alte scări metalice ne duc pe o terasă așezată pe al treilea turn, mai mare, cel din mijloc.

Afără de 2 încăperi în care se mai păstrează o sumedenie de răfurii metalice ce au servit odinioară drept bibliotecă, celelalte odăi sunt goale. Totuși ele mai păstrează caracterul misterios de odinioară datoritară faptului că în fiecare din ele lumina are o altă culoare căci gălăjile primează razele soarelui trebuie să stăbată sunt diferit colorate. Dintre aceste odăi unele atrage în special curiozitatea cea în care Ha-deu jinea sedințe de spiritualism. În timp ce perejii sunt colorați cu albăstru, terestrele ar culora roșie pentru că mulțum lumina roșie e favorabilă apariției spiritoșilor. Pe peretele opus se află pictat în general paște iar delesubt, o gaură cilindrica făcută în zid permite apariției spiritoșilor. Celalalt perete mai păstrează și el urmele a cătoră picturi, din care distingem un fluture, un liliac și o salamandă.

Acest palat a fost lăsat moștenire A.S.R. Prințului Nicolae care îndemnă de la începutul său-l primească. Nu e recunoscut nici ca monument istoric din cauza împotrînririi lui N. Iorga.

In fine la orele 6 părăsim acest monument care sărăi fi numit mai bine „Castelul de fier și de oglini” de cătă palatul Hasdeu și pe care nu știm dacă l-ar fi putut concepe vasta imagine a unui Jules Verne.

Ploaia începe iar să cadă iar masina sboara pe coseaua ce șerpuește prin locuri încantătoare, către jumătatea noastră către o casă din Moreni unde ajungem la ora 7^½. Palatul căzut vede încă din departă oleră un spectacol ingrozitor și totuși grandios. Căldura doborgete întrătăit încă la 100 de metri nu poate rezista, mai mult de un scler de oră și deșii și noapte totuși poti sătăci cu ziuă. E un adecarat infern, lăcările păpânde se înalță amenințătoare către cer. Fumul și mirosul te înăbușesc, pîmîntul crăpa de uscat ca și iar sgomotul sonelor înbecinate te asurzește, căci deși este

sărătoare multe sonde lucrează vroind pară să compenseze enormele padube ce le produce sonda arzăndă. Aci săracii n'au cunoscut anul acesta nici iarna, nici frig, nici zăpadă, iar cea mai mare parte a orașului nu mai are nevoie de iluminare.

La ora 9 părăseam această Ghelină. Ne întreprin săm pe Ploiești. E noapte. La ora 10 poposim la marginea unei păduri, facem un loc și la lumina sa măncăm găindindu-ne la Tomescu căci locul pe care săm popos și cel unde florosul bandit opere acum cătăva ani.

La ora 10^½ ne îndreptăm prin Ploiești spre București. Ploaia a stat de mult, dar ceea ce înca înourat, noaptea e rece și înțepătoare.

Trecem prin Ploiești la 11^½, și imediat continuăm drumul spre capitală. După un час și jumătate se zăresc din depărtare ca niște stele, luminișuri: orașul care la ora 1 ne primește vesel după o astfel de excursie instrucțivă și distractivă.

David, cl. VI A

Moreni

In excursiunea făcută de elevii clase VI-a în ziua de 10 Mai, condutorii excursiunii noastre D.nii E. și A. Fara au avut ideea fecale nimerită de a ne face să vizităm sonda dela Moreni, care are de la 100 de metri nu poate rezista, mai mult de un scler de oră și deșii și noapte totuși poti sătăci cu ziuă. E un adecarat infern, lăcările păpânde se înalță amenințătoare către cer. Fumul și mirosul te înăbușesc, pîmîntul crăpa de uscat ca și iar sgomotul sonelor înbecinate te asurzește, căci deși este

Se pierd astfel zeci de milioane, din patrimoniul averei noastre naționale, cu toată munca depusă de cei mai eminenți tehnicieni români și străini, care cauță posibilitatea de a înălță dezastru, ce amenință întreaga regiune petroliferă a Morenilor.

Mai înainte de a arăta impresiunea ce ne-a facut sonda în ardere, am creat niște scena dău căteva date asupra acestui generator de energie, care formează una din bogățiile românești, cele mai învinate de străini.

Petrul este cunoscut în România de mai multe secole, dar era întrebuită la început numai pentru ungerea osinelor la

cărute și uzuri medicale. În 1857, țările (numele produsului extras din pământ), a fost pentru prima dată distilat și întrebuințat la luminat, fără urmă: orașul București a fost primul oraș din lume care a întrebuințat la luminatul străzilor petroliu.

În acest interval de timp România a fost primul furnizor de petrol al Europei.

Mai târziu Americanii, prin mările lor captivante și prin perfeccionarea mijloacelor de distilare și rafinare a țărilelor, ne-au lăsat local, mai ales că ei dispunuse de enorme surse de petroli.

Potrivit mijloacelor noastre și ajutați și de capitalurile străine, ce au venit în ţară, industria Românească de petrol s'a dezvoltat între timp tot mai mult, iar în 1916 deținea al patrulea rang în lume, cu o producție de 1,8 milioane de tone, după Statele Unite cu 32 milioane tone, Rusia cu 9 milioane tone și Mexicul cu 3 milioane tone.

Dar în 1916, intervenirea războiului mondial și odată cu el și ocuparea țării noastre, Armata română, în retragere, de acord cu aliații săi, Franța și Anglia, distrugă complicit toate instalațiile de petrol, pentru ca Germania să nu profite de ele. S'au incendiat atunci 1000 sonde, s'au obstruit 1500 sonde, și ars toate rezervele de petrol din regiunile petroliere și din porturi, ceea ce reprezentă atunci o pagubă de 400.000.000 lei aur, sau cam 15 miliarde lei de astăzi. După război și după multă trădu, abîn în 1921 s'a putut atinge din nou cîteva.

De atunci producția a crescut mereu, iar azi s'a ridicat la peste 5 milioane tone, cu atât ca prețul unei sonde de extracție a țărilelor costă azi de la 10—20 milioane de lei.

Toate mările societăți de petrol au acum distilăriile și rafinările lor, în care se întrebunează mijloacele tehnice cele mai perfeionate, pentru fabricarea esențelor, benzinei, petrolului rafinat, uleiurilor minereale, parafinei și pacurei. Capacitatea de rafinare a celor 30 rafinării de azi trece acum de 5 milioane tone.

La extragerea țărilelor prin sonde se întrebunează sistemul canadian, care constă dintr'un turn, de căciula căruia este atârnat un scripete, peste care se trece un cablu

de otel de care la un capăt se leagă alternativ lijele de fer cu sapa sau lingură, iar celălalt cap mingea la un troliu cu aburi ce ridică sapa ori lingura.

Sistemele cele mai perfeionate sunt utilizate pentru închiderea apei din dînerile straturi, spre a împiedica pierderea țărilelor.

Țările extras se înmagazinează în rezervoare metaleice la locurile de producție, iar de acolo este pompat printre pipe-line de 80 km la București.

Pentru export prin portul Constanța se întrebunează un pipe-line de 320 klm, iar prin portul Giurgiu două pipe-line de către 180 klm, lungime fiecare.

Pentru desfășurarea producției în interiorul țării sunt instalări speciale de înmagazinare și predare în toate orașele țării.

Spre ce se arată importanța la care s'a ridicat acum industria aceasta este destul să spunem că, capitalul total introdus azi în industria de petrol trece de 20 miliarde de lei.

In alătură de marea importanță a petrolierului pentru activitatea industrială a țării țările lui este imens în război, pentru apărarea națională, de oarece energia mecanică produsă de dânsu face posibilă, în mod practic și economic, funcționarea autotomobilelor, autocamioanelor, vapoarelor de război, submarinelor, avionelor dirijabilelor, etc., fără de care mijloacele războiului militare și moderne de azi nici nu se poate concepe.

Este deci în total explicable de ce țara noastră este invitată pentru această mare avuție și de ce conducerătorii economiei noastre naționale trebuie să facă toate sfârșările ca să rămână stăpâni pe această avere.

De altfel se știe că toate mările puteri, fac slării să acapareze sursele mondiale de petrol, de oarece se spune că succesele războiului va li a celiuia care va avea ultima rezervă de petroli.

*

Cu aceste cîteva date asupra petrolierului și importanța lui, să arătăm acum impresiunea ce ne-a făcut vederea sondelor incendiate.

Era orele 7 p. m., când începeau să ne aproiem de regiunea Morenilor. Pe cerul înourat se proiectau sutele de tururi înegrite ale sondelor, iar la orizont se vedea palăpuial unel lumini galben-rosuie, care se mărta din ce în ce, cu căt ne apropiam de dânsa. Această lumină era sonda incendiată, aflată pe un antificinal, de unde flacările se proiectau pe dealurile învecinate, lumânând întregă regiunea ca și cum am fi fost în plina zilei.

Ne scoboram din mașină, la o distanță potrivită și ramând înmormârtii de granadărie spectacolului ce se desfășura în fața ochilor noștri.

Gura sondei era în fundul unui crater ce se înfunde pe vreo 15 m. p. suprafață și de unde ieșau prin două fași apropriate valuri de loc, ce se uneau cu alte foururi mai mici, răspândite pe o suprafață cam de 3—4 ori mai mare, producând ceva mai sus un fum negru străbătut de fire de lumina.

Părca că am înțeles în față zeci de guri de balaur din basmele copilariei noastre și din care ieșea loc și fum, ce se ridică în sus, împărțindu-se apoi în sute de brațe ce păreau că vor să ne cuprindă! și toate acestea insotite de hurușuri surde, ce veneau din adâncul pământului, detonări și căldură înăbușitoare. Din cauza căldurii nu ne-am putut apropiă mai mult de 50 metri de centrul craterului.

Era un adevarat infern!

Cele cîțute avea în Infernul lui Dante, ne realiză!

Că suntem de mici și neputințicioși față de talinele ascunse ale lumii!

Si totuși, spre cinstea lui, omul nu se da învins, vrea să supuna firea, să fie stăpânul ei.

S-a cheltuit până acum sume enorme și se vor mai cheltui pentru a se încerca să nu stingeră, cel puțin potolirea locului.

Din cauza marei presiuni a locului, toate încercările făcute pentru stingerea lui pe suprafață, prin aruncarea unor corperi grele pe gura sondei de pe un cablu suspendat de-asupra sondei, nu au reușit.

Se încearcă acum stingerea prin tunel, urmărindu-se tăerea coloanei sondelor mai jos de flacără și captarea țărilelor printre o

teavă aşezată în tunel. După cele ce ne s'a spus, s'au facut 3 tuneli, pe care cu pătere de râu nu le-am putut cerceta, deoarece erau aşezate cu mult sub nivelul gurei sondei, așa că nu puteau fi văzute noaptea.

Cu căt se întunecă mai mult, cu atât spectacolul devine mai fieric, iar focul pare mai viu. Limbiile de flăcări se încălcesc, trosnesc, palpă, lăudă forme fantastice și părănd că își recăpătă pentru moment băta din întunericul în care au fost inchise în pământ, de mii și mii de ani.

E ora 9. Cu greu ne hotărâm să ne despartim de această înălțare unică și să continuăm drumul spre București, ramând cu toții încă mult timp sub impresiunea celor văzute.

C. Erbiceanu, cl. VIA

Căldărușani

O lată cu sosirea frumoasei primăveri și grătie inițiativelor D-lui Profesor Suplinitor E. Fara, elevii clasei VI-a A, au organizat o serie de excursii. Cea dințâi care a deschis această serie, a fost excursia de Dumînică 4 Mai 1930 făcută la Căldărușani, ca o pioasă comemorare adusă marelui Voevod al Tării Românești Matei Basarab, căruia acestui sănt locaș de închinare, căci cu cîteva zile înainte se împlinisea 276 de ani dela moareea lui.

Plecarea a fost la ora 7 dimineață. Era un grup de 10 elevi împreună cu conducerătorii noștri D-lui E. și Al. Fara, cari s'au urcat fiecare în una din cele două mașini cu o parte dintre noi. După un drum foarte agreabil, la care s'a adăugat și farmecul unei dimineti calde de primăvară am ajuns la Căldărușani, la monasterul mănăstire, care este o adevarată podobă a vechei noastre arhitecturi.

Mănăstirea este în formă de cetate și este aşezată către marginea de mijlocă-noapte a județului Ilfov, la o depărtare de 4 km. de București în direcția N-E, înconjurată din trei părți de lacul cu același nume.

Ieromonachul Damian Stănoiu, din acela mănăstire, în monografia sa asupra Căldărăsunilor – scrisă cu atâta farmec, spune că mănăstirea: „Văzută din partea de Miază-zi unde lacul e mai lat, pare un minunat castel din basme. Cu zidurile care ca o pânză înalțabilă, cu crucele celor trei curle ce desuprasă cetatea înlocuite de razele soarelor îl joacă spîntene pe poleiaile de aur; ascasă pe un fond de apă străvezie într-un cerc de păduri înverzite, surprinde și farmecul obosit de neșfărșitul orizont, al căpățâi. Înăuntru, mulțime de molii și tinerim-podobede curte, mănăstirea și răspândesc în aerul cural de pădure un usor miros de răsină și cari în timp de iarnă, cu verdeața lor ruginată, păstrează proaspătă amintirea zilelor calde și desăptă în suflete nostalgia primăverei; clădirile din afara cetăței ce par ca niște vile la marginea mării, arhondicău cu două minutează terase spre lac alcătuiesc un tot de frumusețe și armonie de nespus.”

După o tradiție, numele mănăstirei vine dela niște căldăriaci (lucrători de aramă) care întemeiaseră acolo un sat alcăldărarilor. Mai târziu Matei Voievod, când a clădit mănăstirea i-a dat numele de Căldărușani spre a nu fi confundată cu satul.

După altă tradiție se spune că în vremuri în care locuiri își aveau lăcașul marele și groaznicul conținut Vlășie, se refugiau acolo de frica Turcilor, o cetea de boieri ai căror sef era Călin și a căruia soție se numea Daria. Acolo au intempiat ei un var cu numele Căldărani. Când Matei Voievod a zidit mănăstirea i-ar fi stat denumirea de Căldărani, după numele satului; iar mai târziu numele să schimbe în Căldărușani.

După o altă tradiție rezultă că Matei Basarab care jinea mult la călărașii roși, soldați din armata țării, îmbrăcați din cap până în picioare în roșu și cărora li se zicea pe scurt călăroșani, a dat mănăstirei denumirea de Călăroșani care transformându-se a devenit Căldărushani.

Din documente mai reiese că înainte de fondarea mănăstirii exista pe-aici un sat Căldărășani, al cărui nume l-a luat în urmă și cea dintâi.

Unitătorii au contestat faptul că mânăstirea a fost întemeiată de Matei Basarab la 1638. Domnul Profesor Iorga susține că fondatorul e iest Radu Mihnea, iar Matei Basarab ar fi restaurat-o numai. Cum susținătorii de mai sus nu este trecută în documentele originale ale timpului, părerea D-sale este discutabilă.

Traditia spune că atunci când Matei mergea spre Finta, rătăcindu-se în pădure a dat peste o mică mănăstire de lemn cu 9 călugări condaș de Paisă. El a promis că va clădi în același loc o mănăstire mare de piatră dacă va învinge pe dușmanul său Vasile Lupu, domnul Moldovei. Matei Basarab învingând să jinut de cuvânt și a zidit Căldărușanii al anume biserica cea mare și cetațea de jur împrejurul sașilor frateză (sala de mânăcare) și etaj și a înzestrat-o cu multe obiecte și moșii.

După moarte lui Matei Voievod mă-năsterea decadă din cauza ciuii care a ucis pe aproape toți monahii. Monahul Casian Cernicul așteptat să fie înmormântată spune, sprinjnit mai ale de poziția sa de tradiție, că cu anii de la decesul mă-năstrei tăiere ar fi rămas călăruș, ceiaice par să fie o exagerație. Ceeace este cert, este că mă-năstirea ajunsese pe un timp într-o forăre starea de întreținere, deoarece se spune că nu a mai existat nici o biserică.

fusese lăsată aproape în părăsire.
Abia între anii 1775-78 Arhimanul dritul Filaret mai târziu. Mitropolitul Ungro-Vlahie, restauraază mănăstirea. El poate fi socotit ca un al citor al Căldărușanilor. Urmașul său starețul Gheorghe, ce fusese elev al reformatorului vietie monahale Paisie, înințează chiar și o tipografie în mănăstire.

In urmă și după secularizarea a verilor bisericesti mănăstirea Căldărușani ajungând din nou în foarte rea stare și a fost restaurată grație trudei starejului lui Ghenadie, fost Mitropolit Primat al Patriarhiei. El este deci al treilea ctitor al mănăstirii.

Impresiunea ce ne-a lăsat, vizitarea amanunțită a bisericii cu toate chilile și amenajările interioare și exterioare a fost profundă și înălțătoare pentru noi toți. Rândurile de mai jos sunt numai o pañă descriere a celor văzute și simțite în acest bâtrân așezământ religios.

Biserica veche a Căldărușanilor este aseazată în mijlocul unei curți patrate înconjurată de jur împrejur de o serie ce chidă clădire în stil românesc cu coarde spre interior. Este mare, cu trei turnuri și impodobită pe dinafara cu frunzele fragede. Înălțuirea său împresionă de grandeură prin înălțimea sa, prin frumusețea fereastrelor de un minunat colorit, prin bogăția altarului și amavorul splendorii sculpturale.

In orele de rugăciune credincioșii sună miscați prin profunda impresie ce produc zeci de monahi în străzile negre astăldunăt în tâceră, cu față chinuită, dumneziescă slujba. Păcat că cicoanele piețelor de Grigorescu se cănvad avea vîrstă de 18-19 ani ai pot fișe coase din biserică și puse în muzeul mănăstirei. Vederea lor în timpul sărviciului divin ar fi contribuit și mai mult la înțărarea cugeteilor credinciosilor către dumnezeie.

După ce am ascultat slujba religioasă, ne-am dus pe malul lacului în ale cărora să plimbiți alături și reflecță.

rușii ape limpezi și albastre se reflectă de atâțea secole zidurile învechite ale mănăstirii, doavadă a pietății Voevozilor noștri.

lor noștri.
În urmă am vizitat arhondiciul și paraciliciul, o mică bijuterie de artă națională bisericescă, în care se păstrează Ghenea din 1780, un cuori și crizipă în care se găsesc zece de schelete cu capete ce răngesc înfrântor, resturile celor ce au fost și ei odată oameni și noi. Acum sunt un moman de oasă împrițăiate. Cine-i mai să fie? Nu simțim patrunzări de nimicină vieții omenești! Fără să vream îmi vine în minte cuvintele nemuritorului Shakespeare «A fi, ori a nu

Tăcuți și adânc impresionați părăsim cripta și urcându-ne în mașini, pornim

Inspire pădurea vecină unde frumoasa și totdeauna vesela natură, își ia grija de a ne înveseli și a sterge gândurile negre ce ne apăsau. Aici în pădurea deabia înverzită prîntea frunzele cărcia vântul își plimbă eterna sa nostalgie, ne-am luat masa, abundanță și reconfortantă, de care tinerețea și voiloșa noastră avea absolut nevoie.

La orele 1 iun., părăsim Câldurarișani, urcându-ne în mașinile ce ne aşteptau și care ca niște animale apocaliptice înghețau kilometrii sosele, am ajuns la Snagov. Părăsiti, în mijlocul unei insule a lacului cu acelas nume se află vechea mănăstire a Snagovului unde cruntul Val-Tepe Voed voia să-și spele părăcele că în iunie era constituită. Lacul e de jur imprejur înconjurat de o splendidă pădure, reț al străvechiului codru al Vlașiei, ascunzătoarea furilor ca și a Românilor în vremuri de răstărite. Pe aci și-a puțunit obijidii noșirii strămoșe nevoile, amarul și jalea care să rămas adânc împlântată în structura sufletului naumeului Românesc, astăzi obișnuit odinieară.

La ora 2 jum, după ce am avut de înfruntat o mică ploaie și ca un «revers dela Fortune» am ajuns la restauranta Snagovului, unde după un scurt dejun și o mică plimbare am jurat cu multă voie bună, volley-ball și rugby.

Când umbrelle inserării începuseră să arătă, am părăsit Snagovul, îndrepătrundându-ne spre Bucureşti urmărd un ajuns la 7 jum. obosită și prăjuisit dar veselă de a fi luat parte la o atât de frumoasă și înălțătoare excursie, pentru care românem recunoscători conducătorilor excursiei, D nii E. și M. Fara.

C. L. Erbiceanu

Serviciul Medical

In anul școlar 1929-30 serviciul medical al liceului s'a continuat însă cu o nouă organizare și deosebită atenție. Directoarea a făcut apel la domnii medici, părinți ai elevilor, care intrunindu-se în zilele de 4 și 11 Noembrie 1929 în urma consfătuirilor avute au hotărât următoarele:

1. Serviciul medical făcut aci, să seiface pe deplin cetele de îngrijirea sănătății elevilor, și higenii locuinței și masurilor de securitate care a pericolului potențial contagiioselor.

2. Introducerea ligilor medicale individuale pentru elevi, unde se trec toate observațiile medicului, este de un folos real, întrucât din ele se poate constata oricând starea sanității elevului.

3. Însă, pentru a putea urmări în deaproape dezvoltarea lor fizică, pentru a putea înregistra că mai des observațiile, pentru a fi un contact că mai strâns între medic și elev să se societă că este necesar ca medicului să-i revină un că mai mic număr de elevi.

4. De aceea s'a hotărât ca fiecare medic să aibă în sarcina sa o clasă împărțindă-să astfel: Dr. Gheorghiu cl. I-a A, Dr. Oancea cl. II-a B, Dr. Negrea cl. III-a A, Dr. Vasilescu-Popescu cl. II-a B, Dr. Brătăsanu cl. III-a B, Dr. Negrea cl. IV-a A și IV-a B, Dr. Agemolu cl. V-a A, Dr. Reichstadt cl. V-a B, Dr. Mărescu-Călărăși cl. VI-a A și Dr. Cristian cl. VI-a B. Să au mai oferit serviciile ca specialiști d-nil Dr. Nestianu, oftalmist, Dr. Gerson, dentist și Dr. Brătăsanu, otorinolaringolog. Clasele III-ă A și VII a rămân sub supravegherea medicului legal al liceului Dr. Galimir, care în afară de acestea va concentra toate observațiile și va avea un serviciu de executare a tuturor dispozițiunilor medicale.

Medicii de clase se vor ocupa de răutarea sănătății și prevenirea boalilor, observarea dezvoltării elevilor și înregistrarea în fisă individuală, curățenia corporală, indicațiuni pentru educația fizică, sfaturi despre higienă, recoman-

darea elevilor ce trebuie trimis în colonii școlare, etc.

Încă din prima săptămână după ședința din 11 Noembrie 1929 s'a făcut un program de repartizare orelor pentru serviciul medical și d-nii medici de clasă au început activitatea. — Programul a fost astăzi făcut în fiecare zi să fie la liceu cel puțin doi medici în clasele respective. S'a început prin examenul medical individual căt mai amănuntit treându-se în fisă individuală toate observațiile și recomandările. În fiecare săptămână clasa a fost vizitată de medicul respectiv în ora hotărătoare, în care timp s'a cercetat higienea clasei, curățenia elevilor, cercetarea absențelor din cursul săptămânii pentru a se vedea boala de către a suferi, etc. Restul de timp se întrebunează pentru examenul individual amănuntit către cabinetul medical al liceului. — Această examenă s'a făcut de căte trei ori la fiecare clasă în tot cursul anului iar elevii debili sau ușor bolnavi au fost mereu sub supraveghere.

Douăzeci medici ai claselor respective din liceu au oferit serviciile și din punct de vedere practic, cauzele boalelor mai frecvente, cunoașterea lor, fiecare de ele și primile ajutoare ce se pot da în caz de urgență.

Până pentru operările mai grele cabinetul medical al liceului nu are aspiratorul și medicamentele necesare d-nii medicii au trimis pe elevi la clinicele orașului unde prin intervențile lor, aceste operații s'au făcut în mod gratuit. Astfel D-l Dr. Oancea a trimis din clasa I-a B 8 elevi la clinica «Coltea» unde să-și aranjăt dentifuncția ; d-l Dr. Vasilescu-Popescu a trimis 18 elevi la Clinica «C. F.R.» unde li s'a dat numărul beneficiilor corijecăre de vedere și îngrijirea boalașilor de ochi; d-l Dr. Cristian a intervenit pentru a face rădigație la Spitalul militar „Regina Elisabeta” elevilor suspecți iar D-l Dr. Nestianu a dat rețete vindecătoare boalașilor de ochi la 28 elevi.

O deosebită atenție s'a dat elevilor debili pentru care comitetul școlar a

cumpărat untură de pește iar D-nii D-ri Gheorghiu, Bejan și Vasilescu-Popescu au adus în mod gratuit o cantitate foarte apreciabilă de tonice ca: Apocalciu, Aemostyl, Eosphat, etc.. care au fost distribuite în recreații zilnic la 42 elevi timp de 2 luni.

Astfel cu sacrificiul a căte o oră pe săptămână benevolă și gratuită în care d-nii medici își părăsesc interesele personale, pentru a supraveghea dezvoltarea fizică a elevilor liceului nostru, folosind înregistrările sunt foarte multe printre care enunțuri numai:

1. Familiarizarea elevilor cu medicoul, decare până aci căutaș să se ascundă.

2. Obișnuința elevilor să se curăță corporal cel puțin odată pe săptămână fiindcă săi că vor fi inspectați.

3. Corijarea vederii și îngrijirea denturii la timp făcându-se astfel atenții și părinții de situația sanității a fililor.

4. Oprirea la timp de la exercițiile fizice grele a elevilor cu suflu cordiac.

5. Oprirea la timp dela cor a elevilor cu vocea în schimbare.

6. Stimularea elevilor de a căpăta un corp sănătos și bine dezvoltat prin exerciții fizice și fricțiuni cu apă rece.

7. Școala n'a fost închisă nici o zi cu toată epidemia boalelor molipsitoare ce au băntuit în oraș, fiindcă în fiecare zi erau cel puțin 2 medici la liceu preventivănd contagierea prin îndepărțarea individualului, care la rându-i n'a avut de suferit mult efectele boalei datorită sfaturilor și îngrijirilor date la timp.

8. Pentru continuarea îngrijirii elevilor debili, care mărturisește că se simt mai întâi fizice în urma curei cu tonice, vor fi trimisi cu diferite colonii în vacanță de vară la mare sau la munte.

Astfel stiu conducătorii liceului nostru să îndrumez pe elevi a avea: mensana in corpore sano.

N. Călinescu

Educație fizică

INNOTUL[“]

Importanța lui psihofiziologică, higenică și practică

Elevilor mei.

Duhul - Innotul este stiință – artă – a coordonării mijloacelor membrurilor superioare și inferioare cu netul respirației, pentru a forma un exercițiu (mijloc), grăție căruia se dă posibilitate corporului să plutească și calătorească în apă și sub apă, fără inconveniente și mișcări.

Datoră din cele mai îndepărtate timuri. La Poncioni, Elena și Romani a apărut odată cu sporturile: umblatul, alergatul, săritul, lupta, formând impreună diferite manifestări cu caracter patriotic și național și preocupările de predelecile ale antichității.

Caracteristic anotimpului de vară și potrivit de minune, în mod egal, ambelor sexe și la orice vîrstă, înnotul, este

unul din sporturile mondiale eminențial higienic; iar sub raportul fizionomic și mecanic, este cel mai natural, rational și complet sport.

Pentru influența lui beneficiile care ce are asupra dezvoltării lente și armonice a corpului și a marilor funcții orgânică, înțimă și prietenie, adesea vărată sănătate a omului. Este considerat că un mijloc excelent de educație fizică, care, cu drept cuvânt își ajunge scopul, când este practicat mai intens.

Indiferent de toate condițiunile de ordin anatomico-fiziologic, psihologic, higienic și mecanic, înnotul, întreține sport din lume, căci orice parte căt de mică, atât în afară căt și înăuntru cor-

pului, are un fofos binefăcător prin practicarea lui.

Pielea, mușchii, articulațiunile și tendonanele, întreg sistemul nervos, înimă cu aparatul circular, plămâni cu cel respirator, crează izvoare de mulțumire, placere, curaj, voință, îndemnare, deprindere, încredere în sine, rezistență, prezență de spirit tot ce are nevoie forță fizică care îndeamnă, susține și trăduse în fapt forța morală, cu un cuvânt, tot ce e necesar corpului omului; pentru dezvoltarea lui din punct de vedere fizic, moral și intelectual, se poate căptura prin practicarea inotului.

Inotatorul beneficiază de multele folosi ale băilor reci, și plus, capătă mijlocul de a se salva și să se salveze și pe somenii său în caz de pericol.

La noi, cu toate posibilitățile de practicare a acestui sport, în lagăruri și chiar în mare, din lipsă de propagare și desvoltare, astăzi, zilele noastre, numărăt cazuiri de inec, din cauza insărisității celor de mai.

Să atunciți te întrebui, care este concepția și mentalitatea elevilor noștri și mai cu seamă a școală noastră, când după ce învăță 7-8 ore, zile cu zile, ani deărândul — elevul nu și găseste, în tot acest timp, o oră două pe săptămână, ca să practice toate mijloacele de educație-fizică, de care se loveste în viața de zilele și de care de multe ori îl sună fatală, fără că î-a lipsit curajul prezență de spirit, forță fie că n'a sătă de 7-8 ori din mâini pentru ca să poată apuca o bară răsturnată, o plută, sau să se apropie de malul apropiat, cazuiri dese, triste și deasprute pentru familiile — fi D-lui C. Ionescu, fost director al liceului «G. Lazăr» și multe alte cazuiri, iar școala chemată să le facă și această educație, își uită adeverința ei menire, pentru a pregăti căi și complex pe elevul de azi, colțeanui de mâine, deci, educația fizică, trebuie să încearcă sănătățile în mână și în mod egal, cu instrucția și nu teoretic ci practic — fapte.

Să nu se confundă că a face băi reci, este tot una cu înnota. Prima, dacă

sedinta e lungă, devine periculoasă, a adoua dacă se practică conform marilor principiilor, „gradajinea exercițiilor”, în educația fizică, corespunde celor spuse mai sus și în plus, activează organismul spre o bună alimentare.

Corpul inotând în apă rece, vasele pielei din cauza temperaturii scăzute se contractă și împing săngele către organele interne; însă înmă cu aparatul circulator și plămâni cu cel respirator, din cauza mișcării lente, regulate și coordonate cu acțiunea respirației, reacționează cu mai multă putere, pomparea săngelui în totă periferia corpului, după ce a avut grija, grăjea oxigenului din aer, care intră în cantitate mai mare în plămân, să facă arderele complete, transformând săngelul vănos (nehranitor), în sânge arterios (hranitor), cu globule roșii.

Inotatorul, prin băile reci fortifică

corpul, răcelile le capătă cu anevoieță,

deci parazitele bolii și în plus,

are un excellent mijloc de calmarea și

înărtirea sistemului nervos, care joacă

un rol proponderant în toate tazele

vieții omului.

Prin practicarea acestui

sport, se poate face — în mod simula-

țat — tot ceia ce natura în perfectă

ei alcătuie a dat viață omnirii întregi,

prin apă, aer și căldură-hidroterapie,

aeroterapie, heloterapie.

Din punct de vedere mecanic, finită, pozitionarea corpului inotatorului, când mușcărilor sunt bine și corect execute (în deosebit la inotul nemțesc) este un excelent exercițiu corectiv pentru atitudinile vicioase (inconvioarele spatei), deprinderile și pătățele fie, în școală, în bincile de sport, în vârstă și talie elevului, fie, din lipsa unei bune educații-fizice, principale școliile noastre — din lipsa unui personal bine pregătit și mai cu seamă din lipsa de săi moderne cu aparate și instrumente căt mai variate și terenuri sportive — excelează, nedându-i astfel posibilitatea profesorului respectiv, să îndrepte aceste deformări care prezintă cavitatea toracică iar plămâniul nepătrind-se amplifică în raport cu desvoltarea corpului,

dă predispozitii tuberculozei pulmonare.

Profesor deci, de această impresiune și pentru că școala noastră se găsește în aceste condiții, condițiuni cari nu încadrează cu vederile școlalei și nici cu munica, bunăvoieția, priceperea și chiar sufletul meu, ce l-am pus tim de un an și dispus, al depune și mai departe, pentru sănătatea voastră dragi elevi, tacat atent și apel la părinții voștri și la orice bun român că, dacă tu drept cu vînt, jin la sănătatea voastră, și la regenerarea neamului nostru, lucru de care nu mă îndoiesc, apoi este momentul ca, acum când aveji patru ore săptămânale de educație fizică, să-ști strângă rândurile, să aduca obolul și altăuri de direcție și noi, să ridicăm sala de gimnastică și laboratorul sănătății voastre pentru cele sase luni de toamnă și iarnă când din lipsă, lucrăm în clase îmbăcate de aer viuți și praf, făcând educăție fizică în loc de educație fizică.

Constatările mele, făcute în timp de un an, sunt desastruoare pentru elevii noștri, sub raportul fizic și fatalmente, mai târziu, moral și intelectual. Mediul școlai și medicii de clase — care sub acest raport școala noastră este cea mai bine organizată — pot afirma sau confirmă constatăriile mele, făcute prin comparație cu alte licee unde sunt și am fost ca profesor.

Pentru toate aceste considerații, autoritățile superioare (oficialitatea) și toți oamenii, de bine, din toate statele civilate, cu dragoste adevărată de neam și jara și conștiință de menirea lor, au susținut, încurajat și emulat toate mijloacele de educație fizică și îndesăribea inotului, în aşa fel, încât se practice pe o scară foarte întinsă, în școli, pentru elevi, în societăți pentru adulți și massele poporului.

La noi, din păcate, din cauza vitrelor, împădurilor, a poliției greșite engleză, care în loc să fie pușă în slujba școliei, care în loc să fie pușă în slujba școliei a culturii, susțrage pădă și urme instițuții dela adevărată lor menire, și nu numai că au arătat desinteres și lipsă de orice preocupare pentru tot ce-i de interes comun și național, dar chiar

când inițiativa particulară a intervenit și a fost primită cu vitregie și chiar descușărată. — Acum, grație tot inițiativelor particulare pare că a început și la noi o brumă usoară, o înfrâpare lentă în această direcție.

Dar, școala, cea mai importantă instituție în stat, chemată să dea direcțivă, exemple și inițiative pentru a forma pe elevul de astăzi, soldatul brav și rezistent de mâine și cădeașeanul conștiință de poimâine încă, și în somnolență. — O Doamne! ce greșit înțelegem să facem adevărată cultură a elevilor noștri de astăzi, pentru ziua de mâine, care din ce în ce devine mai grea.

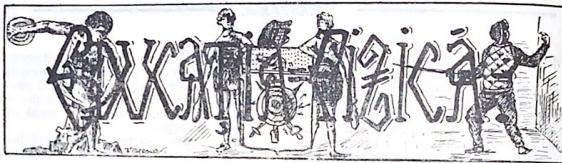
Marea reformă a învățământului secundar, a D-lui Dr. C. Angelescu, a pornește o acțiune frumoasă — inherentă naționalului nostru — prin intensificarea educației fizice în școli.

Dar, condițiile în care se fac cele două ore săptămânale de gimnastică și sport și două de spori — ce trebuie realizate — însăci, fără sălă moderne, fără terenuri aerisite și bine amenajate, dată-mi vă se spun că nu nimeni că nu va da rezultatele așteptate, dar se va și discredită.

Deci, pentru ca această reformă să ajungă scopul, trebuie să treacă la fapte mari corporul profesoral să-i se ridice moral.

Si acum dragi elevi, ca profesor al vostru, vă interzis cu desăvârșire a practica sporturilor de categorie foarte grea ca: rugby, fotbal, alergări de fond atletică grea și am. și amandani să învățați sportul național «innotul» — potrivit vârstei voastră — iar acum vă recomand din tot sufletul și în limitele timpului disponibil să voi demonstra și învăța și sportul «innotul». În numărul viitor, urmează sfaturi, principii și norme inotului pentru începatori.

P. Tănărescu
Profesor de educație fizică
Lic. «Spiru Haret» și
Sc. Normă

Activitatea extra-școlară

Soc. de educație fizică „Flacără-Spiru Haret”

La adresa Societății noastre, Palatul Regeal a binevoită a ne răspunde cu alăturarea adresă:

CASA M. S. REGEULUI București, 12 Aprilie 1934

Domnule Președinte,

Atleta Sa Regeală Principesa-Mamă, lăud cunoscută de cetera, în vîs., din 20 III 1930, a binevoită a năs anterioră, va face cunoscut că acordă Inaltul Patronaj al Majestății Sale Regelui Mihai Societăței de Educație Fizică „Flacără-Spiru Haret”.

Prințul Domnul Președinte, încredințarea distinsă miei consideranțui.

D. I. O.

p. Maresalul Curții Regale
General de Divizie Adj.
CONDEESCU

Domnul-Sale
D-lui Președinte al Societății de Educație Fizică „Flacără-Spiru Haret”

Ministrul Instrucțiunii a luat act cu placere de înființarea Societății noastre și a binevoită a-i da aprobară cuvenita cu ordinul No. 52490 din 3 V 1930.

Federatiunea Societăților de Sport din România, cu adresa Mo. 214 din 5 Aprilie 1930, a binevoită a răspunde că ia act cu placere de înființarea Societății noastre și de Secretarul General al F. S. S. R. care face parte din comitetul protector al Soc. noastre.

D-l M. Berceanu, președintele societăților de gimnastică din România, a binevoită a răspunde că ia act cu deosebită placere de înființarea societății noastre, ne felicită și mulțumește pentru atenționarea dată, făcând parte din comitetul protector al societății noastre.

Comitetul societății noastre aduce mulțumiri și pe această cale claselor: V A (lei 420), V B (lei 215) și III B (lei 103,50) care au donat sumele ajutătoare din propria lor inițiativă, contribuind la mărirea fondurilor societății.

Societatea a făcut demersuri în scrierile F. S. S. R. pentru afiliere și deci beneficierea membrilor ei cu preț redus la Stradă Kisseleff, precum și la Societatea „Tirul” pentru reducere la bazinul de inot.

Membrii societății noastre, sub conducerea domnului P. Tanasescu, au făcut în ziua de Duminică 1 luna între orele 3—7 p. m. o excursie cu mașina în padurea Pantelimon, unde a urmat și o serbare bine reușită și în perfecție monită cu elevii Școalei Normale. Să facă gimnastică educativă după muzica militară, defilare, concurs amical de „oîna” între noi și noraliști și s'a încheiat cu dansuri naționale. Serbarea a fost organizată de Municipiul București.

Prezența d-lui D. Focsa, președintele societății și directorul liceului și a d-lui P. Gărboviceanu, directorul școalei normale, au animat și insultat pe elevii noștri, care au trăit clipe de perfectă solidaritate și armonie.

Direcționea „Flacără-Spiru Haret”

SPORTSMENI!

Echipați-vă cu toții la Industria Națională de articole de sport

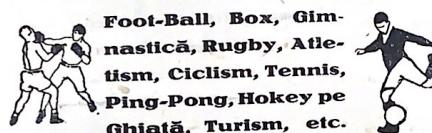
VIVI

STRADA BREZOIANU NO. 42

Furnizorul principalelor societăți sportive din România

NIC. PETRESCU

Găsiți în permanentă tot felul de articole sportive pentru:

toate de o calitate superioară și totuși ieftină.

Se execută orice comandă și reparări de bransă, precum și echipări complete pentru școli și societăți.

EXPEDIȚII IN PROVINCIE

BUN... SOLID... și EFTIN!!! numai la

,VIVI“ Strada Brezoianu No. 42, București

Tipografia L U P A Bucureşti
Strada Vasile Lascăr No. 24
Telef. 234/22